Onderzoek Trajectondersteuning

Kenniscentrum Gezinswetenschappen i.o.v. Agentschap Opgroeien

Hoe verhouden ondersteuningsvormen uit verschillende beleidsdomeinen en sectoren zich tot de trajectondersteuningskenmerken in het decreet 'geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid' (2024)

24 ondersteuningsvormen: Gezinscoaching - 1G1P – Buddywerkingen – Brugfiguren - Lokale teams Kind & Gezin - Draaischijffunctie CLB - OCMW - GBO-samenwerkingsverband – Jeugdwelzijnswerk - JAC-trajecten - CAW- trajecten – Trajectgezel - Contextbegeleiding Jeugdhulp - Consulenten (OCJ, SDJ, VK) - Zorggarantie jonge kind (Bovenlokale teams jeugdhulp) - Jeugdhulpregie (Bovenlokale teams jeugdhulp) - (Context)begeleidingsvormen VAPH - D.O.P.-trajecten - Zorgregisseurs – Casusregie (Veilig Huis) – Zorgcoördinatie - Doelgerichte zorg - Casemanagement Zorg - Vertrouwenspersoon Jeugdhulp

In de praktijk

- **Nog veel andere 'traject'ondersteuningsvormen**: specifieke doelgroepen en/of doelstellingen, andere (combinaties) van (beleids)domeinen en sectoren …
- **Grote variatie** tussen én binnen deze 24 ondersteuningsvormen, bv.
  - **Schaalgrootte**: individueel – lokaal – regionaal – gerechtelijk arrondissement – provinciaal
  - **Keuze instap**: vrijwillig – verplicht
  - **Aanpak**: opmaak en opvolgen van een plan – à la carte
  - **Looptijd**: onbeperkt – tot doel is bereikt – vooraf vastgelegd
  - **Intensiteit**: soms tot altijd afgestemd op behoeften van de betrokkene(n)
  - **Focus en finaliteit**: regie/coördinatie/toeleiding naar hulp – on the floor ondersteuning - combinatie
  - **Participatie** en **cocreatie**: transparantie – dialoog - inspraak
  - **Regie betrokkene(n)**: zoveel als mogelijk - geleidelijk aan - integraal/altijd regie bij de betrokkene(n)
  - …

Vrij goed ingeburgerde, vaak voorkomende principes

- Actieve en proactieve rechtenverkenning – Participatie en cocreatie
- Verbinding gezin en ondersteuningsactoren: relevante actoren kennen + link leggen + bemiddelen
- Krachtgericht: wat betrokkenen willen/kunnen veranderen, werken met mogelijkheden en sterktes …
- Generalistisch: aandacht voor verschillende (op elkaar inspelende) levensdomeinen

Uitdagingen

- **Werken met het informele netwerk**: werken met 'gezin en context' (versus focus op 1 gezinslid)
- **Fysieke nabijheid - Outreachend** (vindplaatsgericht) werken: doelgroep(en) bereiken (cf. schaalgrootte)
- **Snelle opstart**
- **Impact gedreven werken**
- **Ondersteuningscontinuïteit – geïntegreerd werken**
  - Opeenvolging en/of combinatie van ondersteuningstrajecten en/of ondersteuners? Afstemming tot integratie van ondersteuningsvormen? Eén (vaste) aanspreekpersoon in/voor het gezin die kan terugvallen op backoffice-ondersteuning voor het gezin en voor zichzelf?
  - Zo lang als nodig? Terugvalbasis na afloop zorg? Van 0-25 jaar? Hele levensloop?
  - Structurele verankering en financiering
- **Duidelijkheid voor gezinnen:** concepten, rollen (Neutraal? Belangenbehartiger?), mandaat ondersteuners …

Meer informatie?

Tine Rommens - tine.rommens@opgroeien.be
Kristien Nys - kristien.nys@odisee.be - https://go.odisee.be/25kz7

Nys, K., Van Puyenbroeck, J. Vandewaerde, S., Stoové, E., Emmery, K., & Loosveldt, G. (2025). *Exploratieve beschrijving en analyse van trajectondersteuningsvormen in relatie tot trajectondersteuningskenmerken in het decreet inzake de organisatie van een geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid. (Onderzoek i.o.v. Agentschap Opgroeien)*. Brussel: Kenniscentrum Gezinswetenschappen (Odisee).